

Warszawa, 1 luty 2016 r.

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska- Watchdog Polska

w Warszawie

ul. Ursynowska 22/2

02-605 Warszawa

Wojewódzki Sąd Administracyjny

w Warszawie

ul. Jasna 2/4

00-013 Warszawa

Skarżący: Fundacja Wspierania Rozwoju Wspinaczki „Wspinka”

Strona przeciwna: Polski Związek Alpinizmu

Sygn. akt II SAB/Wa 1131/15

ZGŁOSZENIE

DO UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU

organizacji społecznej Sieć Obywatelska- Watchdog Polska

Na podstawie art. 25 § 4 i art. 33 § 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z dnia 30 sierpnia 2002 r., stowarzyszenie Sieć obywatelska- Watchdog Polska (dalej jako: „Stowarzyszenie”) zgłasza swój udział w postępowaniu przed sądami administracyjnymi ze skargi Fundacji Wspierania Rozwoju Wspinaczki „Wspinka” z dnia 27 listopada 2015 r. (sygn. akt II SAB/Wa 1131/15).

I. Uzasadnienie przystąpienia Stowarzyszenia

Misją naszego Stowarzyszenia jest działalność na rzecz upowszechniania i realizacji idei dobrego rządzenia poprzez doprowadzenie do przejrzystości i rozliczalności instytucji publicznych oraz wzmocnienie obywatelskiej świadomości własnych praw i umiejętności korzystania z nich. Jednym z podstawowych elementów zapewniających rozliczalność działania władz i wzmocnienie obywateli w procesie rządzenia, jest jawność życia

publicznego. Od 10 lat w ramach jednego z głównych projektów Stowarzyszenia – Pozarządowego Centrum Dostępu do Informacji Publicznej (www.informacjapubliczna.org) – realizujemy nadzór obywatelski nad realizacją art. 61 Konstytucji RP i ustawy o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2002 r. Jawność jest wszak niezbędnym elementem wykonywania zasady zwierzchności narodu wyrażonej w art. 4 Konstytucji RP oraz wykonywania społecznej kontroli.

Stowarzyszenie prowadzi poradnictwo w zakresie spraw związanych z obywatelskim prawem do informacji publicznej. Jesteśmy wielokrotnie stroną postępowań administracyjnych i sądownoadministracyjnych, jak również uczestnikiem tych postępowań jako organizacja społeczna.

Wskazane powyżej okoliczności składając się na doświadczenie Stowarzyszenia w zakresie prawa do informacji publicznej, przemawiają, naszym zdaniem, za dopuszczeniem Stowarzyszenia do sprawy ze skargi Fundacji Wspierania Wspinaczki „Wspinka” w charakterze organizacji społecznej.

II. Stan faktyczny sprawy

Przedmiotem postępowania, toczącego się przed tutejszym sądem, jest skarga na bezczynność Polskiego Związku Alpinizmu. Dnia 11 maja 2015 r., Fundacja „Wspinka” wniosła o udostępnienie publicznej poprzez podanie adresu strony WWW wskazującego lokalizację Biuletynu Informacji Publicznej Polskiego Związku Alpinizmu w Internecie, którego obowiązek prowadzenia wynika z art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

25 maja 2015 r., podmiot zobowiązany wskazał, iż informacje o zadaniach zleconych Związkowi dostępne są na stronach BIP prowadzonych przez organy udzielające dotacji, natomiast niezależnie od tego informacje o funkcjonowaniu Związku dostępne są na jego stronie internetowej.

Uznając, że powyższa odpowiedź nie stanowi realizacji wniosku dnia 27 listopada 2015 r., Fundacja „Wspinka” złożyła skargę na bezczynność Polskiego Związku Alpinizmu.

III. Problem prawny

W przedmiotowej sprawie należy ocenić czy odpowiedź Prezesa Polskiego Związku Alpinizmu z 25 maja 2015 r., pozwala uznać, iż uwolnił się od zarzutu bezczynności.

Zdaniem stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska działanie PZA w niniejszej sprawie nie były w zgodzie z obowiązującymi przepisami.

Należy wskazać, że na gruncie niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, iż PZA jest podmiotem zobowiązanym do udostępniania informacji publicznych na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Polski Związek Alpinizmu jest podmiotem finansowanym ze środków publicznych pochodzących z Ministerstwa Sportu przeznaczonych na realizację zadań publicznych wykonywanych przez Związek. Co więcej dysponuje on majątkiem publicznym. Dlatego wszelkie informacje i dokumenty dotyczące dysponowania przez Związek środkami publicznymi i wykonywaniu przez niego zadań publicznych stanowią informację publiczną i podlegają udostępnieniu.

Przedmiotem wniosku Fundacji „Wspinka” było udostępnienie informacji pod jakim adresem strony www. znajduje się strona BIP Polskiego Związku Alpinizmu. Taki przedmiot wniosku niewątpliwie pozostaje w zakresie prawa do informacji publicznej dotyczy on bowiem działalności Związku, w tym wypadku realizacji obowiązku nałożonego przez ustawę o dostępie do informacji publicznej.

Należy zauważyć, iż PZA w piśmie z 25 maja 2015 r., nie odniósł się co do meritum wniosku tj. nie wskazał jaki jest adres strony BIP Związku jak również nie poinformował Fundacji, iż taka strona nie istnieje. W przedmiotowym piśmie strona przeciwna podniosła jedynie uboczne kwestie dotyczące zadań wykonywanych przez Polski Związek i z tego względu nie można uznać, iż właściwie rozpoznała wniosek. Przy takim przedmiocie wniosku strona przeciwna aby uchylić się od zarzutu beczynności powinna zrealizować wniosek poprzez wskazanie adresu przedmiotowej strony lub też poinformowanie wnioskodawcy, iż takiej strony nie posiada. Żadna z tych czynności nie została dokonana co przesądza o beczynności podmiotu zobowiązanego. Nie ma przy tym znaczenia, iż w odpowiedzi na skargę pełnomocnik PZA wskazał, że podmiot zobowiązany takiej strony nie posiada. Trzeba bowiem przypomnieć, że to na etapie rozpatrzenia wniosku i udzielenia odpowiedzi informacja tak powinna zostać udostępniona Fundacji, a późniejsze udzielenie jej w odpowiedzi na skargę nie uchyla zarzutu beczynności a tym bardziej nie jest realizacją wniosku.

Nie można zgodzić się także z Pełnomocnikiem PZA, że informacja o nieposiadaniu przez Związek przedmiotowej strony BIP została zawarta w piśmie z 25 maja 2015 r. Informacja tak powinna być wprost sformułowana w odpowiedzi podmiotu zobowiązanego, natomiast w przedmiotowym piśmie nie sposób jej stwierdzić.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy podkreślenia wymaga, że bezczynność organu na gruncie DostInfPubU polega na tym, że organ zobowiązany do podjęcia czynności materialno-technicznej w przedmiocie informacji publicznej takiej czynności nie podejmuje. Innymi słowy z bezczynnością organu w zakresie dostępu do informacji publicznej mamy do czynienia wówczas, gdy organ "milczy" czy też "jest bierny" wobec wniosku strony o udzielenie takiej informacji. Z bezczynnością podmiotu zobowiązanego do udostępnienia informacji publicznej mamy do czynienia również w przypadku, gdy nie powiadamia on w trybie art. 13 ust. 2 DostInfPubU o powodach opóźnienia i terminie, w jakim informacja zostanie udostępniona, jak i w sytuacji gdy organ nie powiadamia wnioskodawcy, że żądana informacja: po pierwsze – nie jest informacją publiczną lub po drugie – nie posiada żądanej informacji. – wyrok WSA w Gliwicach z 31 marca 2015 r. sygn. akt IV SAB/GI 9/15

Przechodząc do okoliczności rozpoznawanej sprawy, Sąd stwierdził, że Wojewoda Opolski, jak wynika z materiału dokumentacyjnego, nie podjął w terminie 14 dni odpowiednich czynności, tj. nie udostępnił przedmiotowej informacji w formie czynności materialno-technicznej, ani też nie wydał decyzji o odmowie jej udzielenia, czy o umorzeniu postępowania. W ocenie Sądu, zasadny jest zarzut skargi, że informacje zamieszczone w piśmie stanowiącym odpowiedź na wniosek były informacjami ogólnymi i przy tym zbiorczymi. – wyrok WSA w Opolu z 29 kwietnia 2014 r. sygn. akt II SAB/Op 18/14

Okoliczności zwalniające organ administracji z zarzutu bezczynności zawsze muszą mieć charakter prawny, proceduralny, a nie faktyczny. Dla uznania, że organ nie pozostaje w bezczynności nie jest także wystarczające wdanie się w korespondencję wyjaśniającą wątpliwości, bez podejmowania czynności proceduralnych. Tego rodzaju pogląd koresponduje z powszechnie aprobowaną zasadą, że realizacja kompetencji organu jest jego prawnym obowiązkiem. Posiadając kompetencję w określonym zakresie organ administracji ma obowiązek czynić z niej użytek, a niezrealizowanie tego obowiązku jest jednoznaczne z bezczynnością organu. - J. Boć, Prawo administracyjne, Wrocław 2004 r., J. Zimmermann, Prawo administracyjne, wyd. Zakamycze, Kraków 2005 r.

Nadto należy wskazać, iż Polski Związek Alpinizmu na gruncie art. 9 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej jest obowiązany do posiadania strony Biuletynu Informacji Publicznej jednakże obowiązku tego nie wykonuje. Zgodnie bowiem z powyższym przepisem podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 w/w ustawy, tworzą własne strony Biuletynu Informacji Publicznej, na których udostępniają informacje podlegające udostępnieniu w tej drodze. Podmiotami zobowiązanymi do prowadzenia Biuletynu są także stowarzyszenia, które realizują zadania publiczne, z czym mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Takie stanowisko zostało również ugruntowane w orzecznictwie.

Dodatkowo w tym miejscu należy przypomnieć jak ważne funkcje pełnią strony BIP. Są to jedyne strony organów państwowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do ich prowadzenia, które zawierają informacje posiadające walor oficjalności mogące być przywoływane np. w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Stanowią one podstawową informację o działalności jednostek je prowadzących i pozwalają obywatelom na uzyskanie kluczowych informacji o państwie, co zwiększa świadomość mieszkańców o przysługujących im prawach i obowiązkach. Strony BIP są również podstawowym źródłem informacji publicznych udostępnianych w trybie bezwnioskowym, gdyż zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej udostępnieniu na wniosek podlegają informacje niezamieszczone na stronach BIP podmiotu zobowiązanego. Wobec tego jest to nie tylko źródło wiedzy obywateli o działalności podmiotów wykonujących zadania publiczne, ale również narzędzie pozwalające zwiększyć dostępność informacji publicznych jak również ograniczyć pracę konieczną do wykonania przez podmioty zobowiązane.

Zdaniem Sądu, realizowane zadania wskazują, iż stowarzyszenie mieści się w zakresie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy. Jak podkreśla T.R. Aleksandrowicz, Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej, W-wa 2002 r., s. 91 sformułowanie tego punktu oznacza, iż „każdy podmiot - również np. organizacja pozarządowa - jest zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej, jeżeli wykonuje zadania publiczne i ma takie informacje”. - wyrok NSA z 12 września 2003 r., sygn. akt II SAB 91/03

Ustawodawca wskazywał ponadto w art 10 ust. 1, że informacja, która nie została upubliczniona w Biuletynie Informacji Publicznej podlega udostępnieniu na wniosek. Treść tych przepisów jest jednoznaczna i nie powinna budzić wątpliwości. Przepisy te o czym była już mowa- muszą być interpretowane i stosowane ściśle. Nie można zatem wyprowadzać z nich innych ograniczeń w dostępie do informacji publicznej niż wprost to przewidział ustawodawca. W konsekwencji upublicznienie informacji nie w Biuletynie Informacji Publicznej lecz za pośrednictwem stron internetowych podmiotu zobowiązanego lub innego organu nie zwalniało w omawianym okresie z obowiązku udostępnienia jej na wniosek. Nie ma i nie było bowiem żadnych podstaw, by za równorzędne traktować sposoby udostępnienia informacji za pośrednictwem BIP oraz za pośrednictwem innych stron internetowych. - wyrok NSA z dnia 5 grudnia 2003 r., sygn. akt II SAB 220/03

W dalszej kolejności chcielibyśmy wskazać, iż bezczynność Polskiego Związku Alpinizmu miała charakter rażącego naruszenia prawa. Trzeba bowiem podkreślić, że przy rozpoznaniu wniosku Związek wykazał się nierzetelnym prowadzeniem postępowania jak również w trakcie postępowania okazało się, iż pomimo takiego obowiązku nie prowadzi Biuletynu Informacji Publicznej. Uważamy, iż fakt, że podmiot zobowiązany wykonuje zadania

publiczne, korzysta z dotacji ze środków publicznych oraz dysponuje majątkiem publicznym a mimo tego uchyla się od obowiązków ustawowo na niego nałożonych- zarówno udzielenia informacji publicznej jak i prowadzenia strony BIP przesądza o rażącym charakterze jego bezczynności.

IV. Podsumowanie

Stowarzyszenie, zgłaszając swój udział do postępowania ze skargi Fundacji Wspierania Wspinaczki „Wspinka”, pragnie przychylić się do prezentowanego przez skarżącego stanowiska, zgodnie z którym strona przeciwna pozostaje w bezczynności, gdyż nie udostępniła wnioskowanej informacji publicznej, a odpowiedź przez nią udzielona nie stanowiła realizacji wniosku. Wywody poczynione przez stronę przeciwną należy uznać za błędne i naruszające prawa i wolności człowieka.

W załączeniu:

- Statut stowarzyszenia Sieć obywatelska – Watchdog Polska wraz z odpisem z KRS,
- Uchwała Sieci obywatelskiej – Watchdog Polska o zgłoszeniu udziału w postępowaniu ze skargi Fundacji Wspierania Rozwoju Wspinaczki „Wspinka” z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt II SAB/Wa 1131/15 ,
- odpis przystąpienia – 2 egz.